

fuldstændigt gennemført, men paa den anden Side billiger jeg heller ikke Netto-systemet fuldstændigt gennemført. Jeg troer, at Spørgsmaalet om Anvendelsen af det ene eller andet Princip afhænger overordentlig meget af de forskjellige Virksomheder, hvorom der er Tale i Finantsloven, og den forskjellige Betydning, disse have. Det er saaledes klart, at det ikke bør være uden Indflydelse, naar man f. Ex. paa Indtægtsiden finder Indtægter af temmelig forskjellig Beskaffenhed; saaledes naar man foruden de ligefremme Skatter finder forskjellige Institutioner, hvis væsentlige Betydning er den, at de gennem det Overstud, de levere, afgive en Indtægt for Statskassen, f. Ex. Domainerne og Classelotteriet, og derefter endelig en tredje Art Institution, nemlig Postvæsenet, som nærmest maa siges at være en Institution, der maaskee kan give noget Overstud, men som dog væsentligt af den Grund findes paa Finantsloven, fordi man engang er enig om, at det hele Samfund er bedst tjent med, at Staten styrer denne for alle Borgere betydningsfulde Virksomhed. Jeg skal som sagt ikke udføre videre, hvad Forskel de forskjellige Institutioners Natur fornøstgiilts kan medføre i Henseende til Finantslovens rette Form i alle Enkeltheder; thi jeg troer, at dette bedst forhandles i en snevrere Kreds af Folk med særlig finantsiel Indsigt; men Det skal jeg dog tilføie, at det er heldigst, naar man med Hensyn til en bestemt Institution er bleven enig om at anvende det ene eller det andet System, at det da ogsaa bliver nogenlunde gennemført med Hensyn til samme; men dette er jo, som vi Alle vide, ingenlunde nu Tilfældet i Finantsloven. For at nævne et Exempel i sidnævnte Henseende, skulde jo Netto-systemet være indført for Postvæsenets Vedkommende, men naar man deraf vilde slutte, at Postvæsenet virkelig, saaledes som opført paa Indtægtsiden i Finantsloven, giver et Overstud af ca. 150,000 Rbd., vilde man ved nærmere at undersøge Sagen strax see, at dette var en meget feilagtig Anskuelse.

Hvad nu det egentlig Meelle ved denne Finantslov og navnlig det, som er Hovedpunktet, den egentlige Balance, angaaer, da skal jeg sige, at jeg for mit Vedkommende just ikke føler synderlig Glæde ved dette Forslag. Jeg vil ikke sige, at det kommer mig overraskende, at Forholdene ere, som de her vise sig at være, thi dette kunde man omtrent vide, men jeg maa tilføie, at jeg ikke saa ganske kan slutte mig til de Ord, som udtaltes i Throntalen, at Finantsernes Stilling ikke giver Anledning til nogen Belymring, og som synes videre udførte af den høitærede Finantsminister, da han ved Forslagets Forelæggelse udtalte, at han for sit Vedkommende ikke vilde have tænkt paa fornøiede Indtægtskilder, naar det ikke var, fordi man skulde have visse extraordinære Anskaffelser til Militairstaten. Jeg troer tværtimod, at vor Stilling i Diebliffet er meget alvorlig.

Det Forslag, som her foreligger, viser os jo en Underbalance af over 400,000, jeg troer 412,000 Rbd. eller saa omtrent, og denne Balance er dog kun fremkommen derved, at man forbruger af Activerne paa det allernærmeste det Samme, som man afbetaler paa Statsgjælden. Det er altsaa ikke saaledes, at man paa den anden Side indvinder de aarlige contractmæssige Afbetalinger. Dertil kommer, at en af de Fordele, som vi tidligere have haft ved vore Finantsoverslag, neppe kan ventes efter dette, og det er den Fordeel, som har været en Følge af, at Indtægtskilderne i Regelen have været beregnede temmeligt lavt. Det forekommer mig, at Indtægterne ere beregnede høit, i ethvert Tilfælde saa høit, at man ikke kan vente, at de ville blive rigeligere end Overslaget. Jeg kan saaledes f. Ex. nævne Stemplingsintraderne. De Herrer ville see, at de ere anslaaede til at skulde give 600,000 Rbd.; paa Finantsforslaget for 1867—68, som forelaa i Sommer, vare de kun anslaaede til 560,000 Rbd., og paa den Finantslov, som nu er gjældende, ere de kun anslaaede til 500,000 Rbd. Naar vi dernæst gaae til Arveafgiften, finde vi noget lignende, om ikke i samme